

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Особливості реалізації трудових правовідносин працівниками

Дисципліна вільного вибору
Викладач: Наталія ЧЕРЕВКО

Мета дисципліни:

*досягнення всебічного
глибокого розуміння
здобувачами вищої
освіти природи і суті
трудових відносин,
підготовка до
практичної діяльності
висококваліфікованих
спеціалістів із
всебічним знанням
трудового
законодавства.*

Курс передбачає ознайомлення з нормативно-правовим матеріалом, що регулює трудові (економічні) відносини в Україні для формування у майбутніх фахівців сукупності знань із правового регулювання індивідуальних і колективних трудових відносин ПРАЦІВНИКАМИ в умовах формування ринкової економіки та поширення зовнішньоекономічної діяльності

Трудове право - самостійна галузь національного права, що відрізняється від інших галузей права самостійним предметом і методом правового регулювання.

-система встановлених державою та угодою сторін норм права, що регулюють специфічними для трудового права прийомами і способами суспільні відносини, які входять до предмета трудового права.

Основні тематичні блоки дисципліни:

- **ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ**
- **ТРУДОВИЙ ДОГОВІР**
- **РОБОЧИЙ ЧАС І ЧАС ВІДПОЧИНКУ**
- **ОПЛАТА ПРАЦІ**
- **ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ТРУДОВОМУ ПРАВІ**
- **ОХОРОНА ПРАЦІ**
- **ТРУДОВІ СПОРИ**
- **ЗАХИСТ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ**

Право на працю

Стаття 43. Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується.

Держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб.

Використання примусової праці забороняється. Не вважається примусовою працею військова або альтернативна (невійськова) служба, а також робота чи служба, яка виконується особою за вироком чи іншим рішенням суду або відповідно до законів про воєнний і про надзвичайний стан.

Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

Використання праці жінок і неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється.

Громадянам гарантується захист від незаконного звільнення.

Право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом.

Суб'єкти трудового права

Працівники	Роботодавці	Трудові колективи	Органи, уповноважені на представництво
фізичні особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства	Організації (юридичні особи: підприємства, установи, організації), фізичні особи	(колективи підприємств, відділів тощо)	(професійні спілки, об'єднання власників)

КЗпП України -

кодекс, який регулює в Україні **трудові правовідносини**.

Регулювання таких правовідносин **фокусується** на процесові оплатного виконання **роботи** (на відміну від регулювання оплатного виконання роботи в цивільних правовідносинах, яке фокусується передусім на її результатіві), тобто КЗпП регулює час роботи і відпочинку, заохочення та стягнення з працівників, гарантії для останніх із боку роботодавця тощо.

Працівники мають право на відпочинок відповідно до законів про обмеження робочого дня та робочого тижня і про щорічні оплачувані відпустки, право на здорові і безпечні умови праці, на об'єднання в професійні спілки та на вирішення колективних трудових конфліктів (спорів) у встановленому законом порядку, на участь в управлінні підприємством, установою, організацією, на матеріальне забезпечення в порядку соціального страхування в старості, а також у разі хвороби, повної або часткової втрати працездатності, на матеріальну допомогу в разі безробіття, на право звернення до суду для вирішення трудових спорів незалежно від характеру виконуваної роботи або займаної посади, крім випадків, передбачених законодавством, та інші права, встановлені законодавством.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- трудове законодавство України та його структуру;***
- ознаки та види трудової діяльності;***
- поняття, види суб'єктів трудового права та їх правовий статус;***
- умови та порядок організації, здійснення та припинення трудової діяльності;***
- особливості правової регламентації трудових договорів.***